

Reactie ZKN brandbrief NVZ

8 december 2025

NVZ heeft een brandbrief opgesteld, die is toegestuurd aan minister Bruijn van VWS en aan de media. In deze brief doet de NVZ een ‘oproep tot urgente actie: winstlek en groei zbc’s bedreigen toegankelijkheid van zorg’. Met dit statement reageert Zelfstandige Klinieken Nederland (ZKN) op dit bericht.

ZKN is zeer verbaasd dat de NVZ op dit moment met deze brandbrief komt. Zorgpartners binnen de zorgakkoorden zijn namelijk allang met elkaar in gesprek over maatregelen om de zorg in Nederland toegankelijk en betaalbaar te houden. We zijn samen bezig om de wachtlijsten aan te pakken en de NZa komt in het eerste kwartaal 2026 met een rapport over het speelveld in de msz. Met deze brief frustreert de NVZ de goede stappen die we zetten in het kader van het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA).

ZKN (h)erkent de uitdagingen van de ziekenhuizen op het gebied van de acute zorg. En daar moet een oplossing voor komen. ZKN vindt dat we hierbij wel moeten wegblijven bij het sentiment; de burger is het meest geholpen met een objectivering van de uitdagingen waar we als zorg over de volle breedte voor staan. Dat we hierbij gebruik moeten maken van de juiste feiten en cijfers om de situatie goed te kunnen beoordelen is evident. Ter illustratie: er werken in totaal 358.000 medewerkers in de msz; slechts 3 à 4% van hen werkt bij zelfstandige klinieken. Daarmee leveren klinieken bijna 25% van de planbare zorg. Ook blijkt uit onderzoek dat de in- en uitstroom van medewerkers tussen ziekenhuizen en klinieken ongeveer even groot is.

Toegankelijkheid en samenwerking gaan hand in hand

Om de zorg toegankelijk te houden – bijna 50% van de mensen moet nu al te lang wachten op een tweedelijnsbehandeling – is het fundamenteel dat zorgaanbieders samenwerken en samen optrekken. En dit gebeurt ook al volop in de praktijk. Deze samenwerking is essentieel: een gezamenlijke uitdaging vraagt om een gezamenlijke oplossing en inzet van iedereen. Van ziekenhuizen én van klinieken. Klinieken helpen ruim 1,3 miljoen patiënten (bijna een kwart van de planbare msz) en ZKN-klinieken vertegenwoordigen 80 à 90% van de verzekerde kliniekszorg in Nederland. Hiermee leveren klinieken nu al een belangrijke bijdrage aan de toegankelijkheid van zorg. Dat zien we ook als onze maatschappelijke taak: we staan samen aan de lat om ervoor te zorgen dat iedereen die het nodig heeft de juiste zorg krijgt.

Juiste zorg, juiste plek

Juist in tijden van arbeidsschaarste moeten we bedenken hoe we met de beperkte capaciteit die we hebben, burgers kunnen helpen die het nodig hebben. Efficiency, betaalbaarheid en beschikbaarheid van zorg staan hierbij voorop. **Juist klinieken, met hun focuszorg, innovatie en ondernemerschap, leveren hieraan een grote bijdrage.** En we kunnen nóg meer doen: PwC Strategy& berekende onlangs dat tot 14.000 medewerkers kunnen worden bespaard als meer planbare zorg klinieksgewijs wordt georganiseerd. Hierbij nemen wij graag onze maatschappelijke verantwoordelijkheid door met elkaar afspraken te maken hoe we de msz over de volle breedte (inclusief de acute zorg) toegankelijk houden. Uitgangspunt hierbij is de juiste zorg op de juiste plek: als iedere zorginstelling doet waar hij goed in is, en we de zorg slimmer organiseren, blijft de zorg toegankelijk én kunnen we de beschikbaarheidsfuncties van de ziekenhuizen garanderen.

Aanbieders zonder contract

Artikel 13 is een groot goed: met de vrije artskeuze kunnen patiënten hun zorgaanbieder kiezen; ook blijft er zo ruimte voor nieuwe toetreders, en hebben en houden zorgaanbieders de benodigde *countervailing power* tegenover zorgverzekeraars. Belangrijk, want anders is het 'tekenen bij het kruisje'. Tegelijkertijd vindt ZKN dat (nieuwe) zorgaanbieders wel de intentie moeten hebben om een contract af te sluiten met een zorgverzekeraar. Zo kunnen klinieken als systeemspeler ook echt invulling geven aan hun maatschappelijke rol. Wat ons betreft is het vooral belangrijk dat we met elkaar goede afspraken maken over bewust ongecontracteerde aanbieders. En ook in het achterhoofd houden dat dit ongeveer 0,5% van de totale msz betreft.

Ten slotte: laat het duidelijk zijn dat ZKN-klinieken hun maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen. In samenwerking met de ziekenhuizen zetten wij ons in voor een toegankelijke zorg voor iedereen die dit nodig heeft.

Daarom is ZKN partner in de zorgakkoorden.

Daarom zijn ZKN-klinieken vanaf 1 januari toetsbaar op passende zorg.

En daarom hebben wij onze hand uitgestoken aan de NVZ om samen een werkagenda te maken, zodat de Nederlandse burgers tijdig de zorg krijgen die ze nodig hebben.

Het is een gezamenlijke uitdaging; Hiervoor moeten we niet tegenover elkaar gaan staan maar juist naast elkaar.

ZKN rekent op de steun van de minister van VWS in hun pogingen de maatschappelijke bijdrage van klinieken aan een toegankelijke zorg te bestendigen en vergroten.
